

Підсумки діяльності ломбардів за I квартал 2019 року

Станом на 31.03.2019 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалося 351 ломбард та 6 113 відокремлені підрозділи ломбардів.

За територіальною ознакою найбільша кількість ломбардів зареєстрована в таких областях:

- м. Києві та Київській області – 89 (25,4%);
- Дніпропетровській – 52 (14,8%);
- Донецькій – 40 (11,4%);
- Харківській – 29 (8,3%).

Аналіз діяльності ломбардів проведено на підставі поданих звітних даних за I квартал 2019 року.

Важливими показниками діяльності ломбардів є значення власного капіталу та активів ломбардів (табл. 1 та рис.1).

Таблиця 1

Показники фінансового стану ломбардів

Показники	Станом на 31.03.2017	Станом на 31.03.2018	Станом на 31.03.2019	Темпи приросту 31.03.2019/ 31.03.2018	
	млн. грн.			Абсолют- ний	%
Кількість ломбардів	458	408	351	-57	-14,0
Активи	3 298,1	4 001,2	3 808,2	-193	-4,8
Дебіторська заборгованість, у тому числі:	2 698,6	3 230,2	2 956,0	-274,2	-8,5
за наданими фінансовими кредитами	1 577,5	1 904,9	1 925,0	20,1	1,1
за нарахованими відсотками за наданими фінансовими кредитами	54,4	74,9	94,8	19,9	26,6
Статутний капітал	1 204,7	1 468,2	1 442,0	-26,2	-1,8
Резервний капітал	35,6	64,0	54,6	-9,4	-14,7
Нерозподілений прибуток	400,4	522,2	644,1	121,9	23,3
Власний капітал	1 433,3	1 741,7	1 870,1	128,4	7,4
Залучені кошти на платній та безоплатній основі	179,8	175,5	174,2	-1,3	-0,7

Як свідчать дані, власний капітал ломбардів має тенденцію до росту, а активи ломбардів коливаються. Частка власного капіталу у активах також має змінний характер.

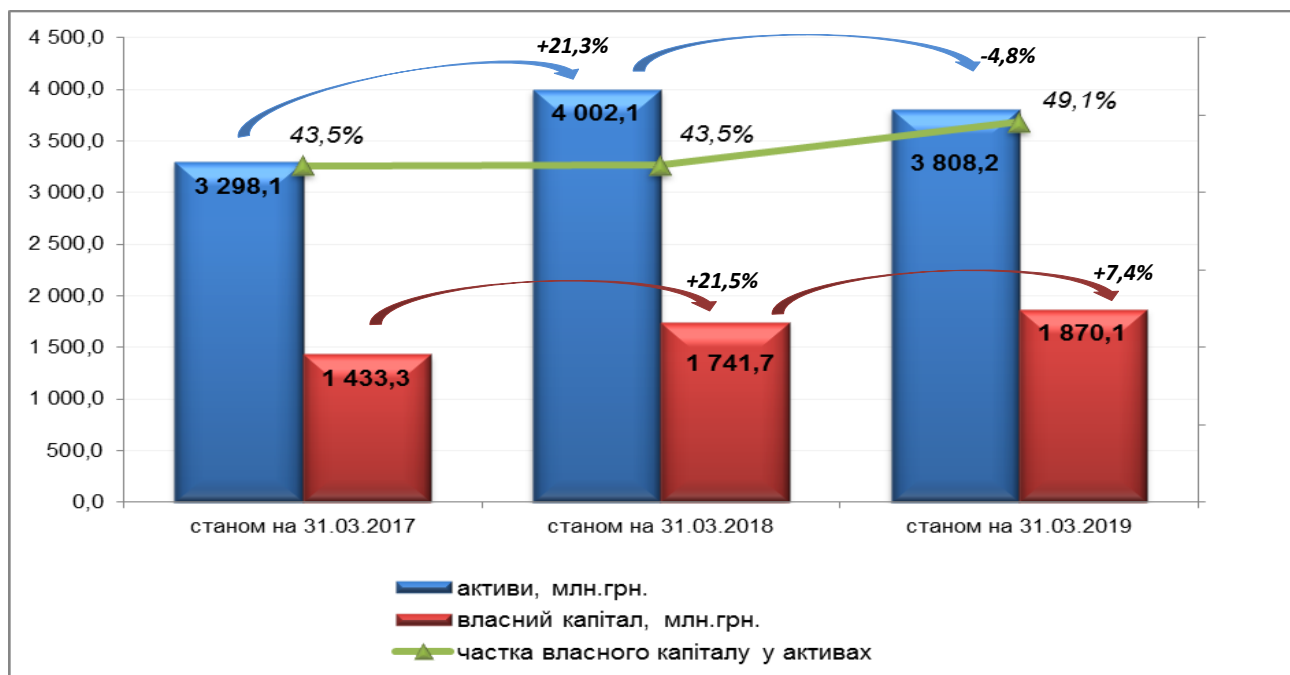

Рис.1 Динаміка активів та власного капіталу ломбардів

Станом на 31.03.2019 статутний та резервний капітали зменшилися на 1,8% та 14,7% порівняно з аналогічною датою 2018 року та відповідно становлять 1 442,0 та 54,6 млн. грн.

Станом на 31.03.2019 нерозподілений прибуток становить 644,1 млн. грн., порівняно зі станом на 31.03.2018 збільшився на 23,3% (121,9 млн. грн.).

Результати діяльності ломбардів та динаміку основних показників наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Динаміка основних показників діяльності ломбардів

Показники	Станом на 31.03.2017	Станом на 31.03.2018	Станом на 31.03.2019	Темпи приросту			
				31.03.2018/ 31.03.2017		31.03.2019/ 31.03.2018	
				Абсолютний	%	Абсолютний	%
Сума наданих фінансових кредитів під заставу (млн. грн.)	4 064,7	4 098,0	4 403,2	33,3	0,8	305,2	7,4
Оціночна вартість майна, прийнятого в заставу, млн. грн	9 036,0	5 007,1	5 204,2	-4 028,9	-44,6	197,1	3,9
Кількість наданих фінансових кредитів під заставу, тис. шт.	2 948,5	2 981,8	2 902,7	33,3	1,1	-79,1	-2,7
Сума погашених фінансових кредитів (млн. грн.), у тому числі:	3 968,8	3 884,0	4 232,3	-84,8	-2,1	348,3	9,0
погашено за рахунок майна, наданого в заставу	444,9	416,3	569,3	-28,6	-6,4	153,0	36,8
Кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, (тис. шт.)	304,6	335,5	353,3	30,9	10,1	17,8	5,3

Дані таблиці 2 свідчать про зростання загальних обсягів кредитування на ринку ломбардних послуг протягом останніх трьох років.

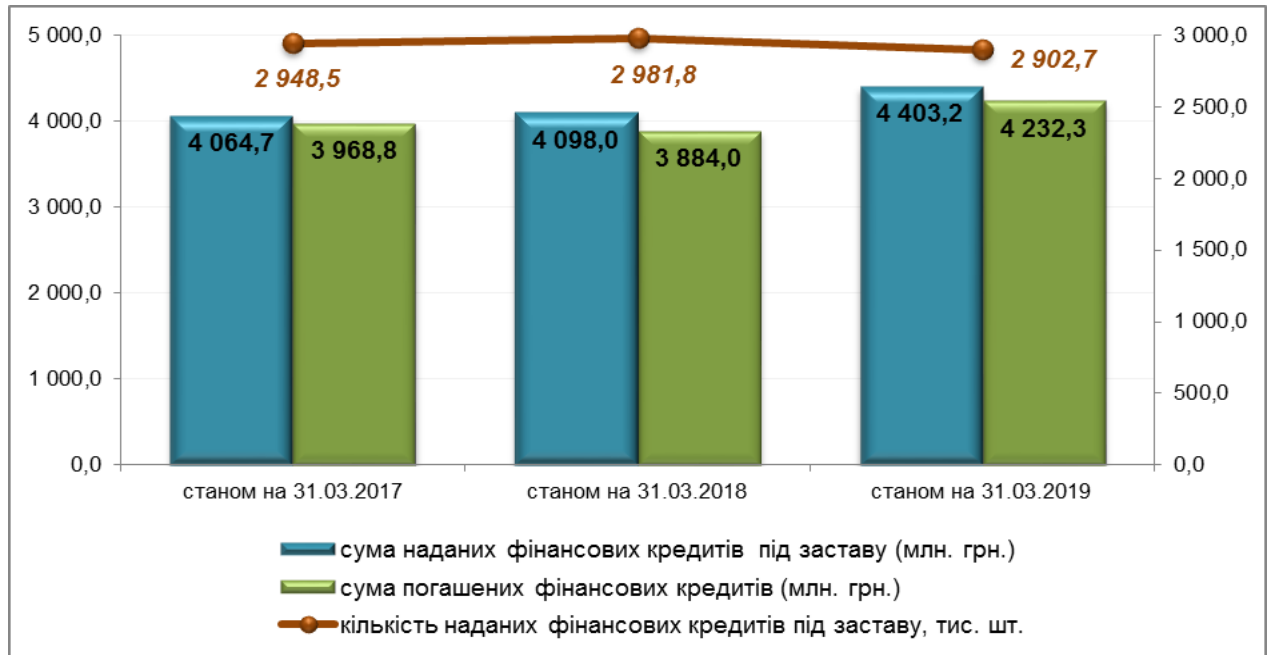

Рис. 2. Динаміка наданих фінансових кредитів

Відсоток погашених кредитів, за рахунок заставного майна, коливається в межах 10-14%. Так, станом на 31.03.2019 сума погашених фінансових кредитів за рахунок майна, наданого в заставу становила 569,3 млн. грн., або 13,5% від загальної суми погашених кредитів.

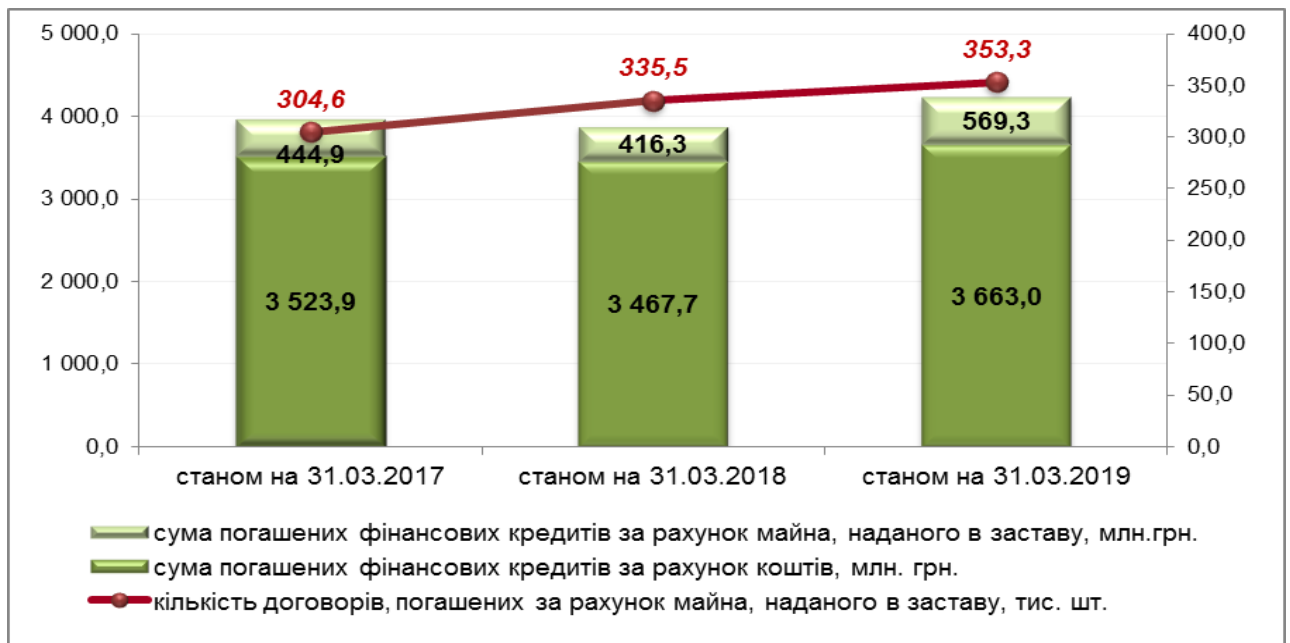

Рис. 3. Динаміка погашених фінансових кредитів

Основним засобом забезпечення зобов'язань за наданими ломбардом фінансовими кредитами є застава майна. Рівень забезпечення наданих кредитів майном, прийнятим у заставу, має змінний характер і станом на 31.03.2019

становив 118,2%. Порівняно зі станом на 31.03.2018 даний показник зменшився на 4 відсоткові пункти. Середньозважена річна процентна ставка за фінансовими кредитами ломбардів станом на 31.03.2019 становить 207,6%, що на 36,1 відсоткові пункти більше ніж станом на 31.03.2018 (171,5%).

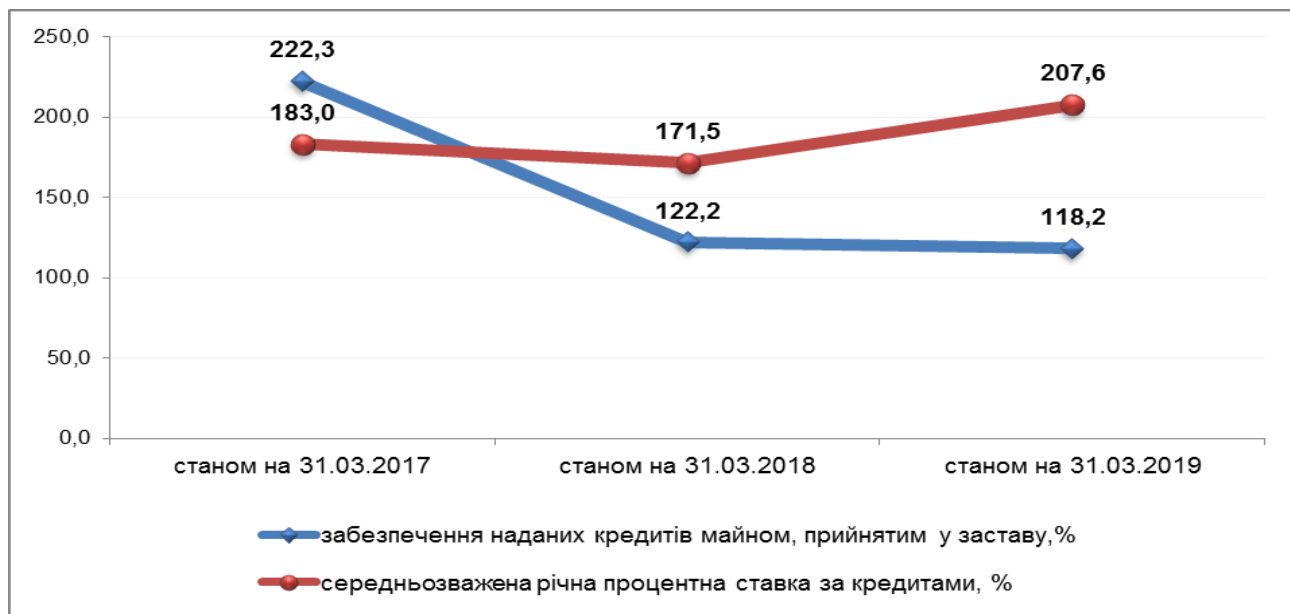

Рис. 4. Динаміка рівня забезпечення наданих кредитів ломбардами майном та середньозваженої річної процентної ставки

Більшість кредитів надається під заставу виробів із дорогоцінних металів та каміння, що є найбільш ліквідним майном.

Структура наданих ломбардами кредитів за видами застави представлена в таблиці 3 та зображена на рис. 5.

Таблиця 3

Обсяг наданих фінансових кредитів за видами застави

Види застави	Обсяг наданих фінансових кредитів, млн. грн.			Темпи приросту			
	31.03.2017	31.03.2018	31.03.2019	31.03.2018/ 31.03.2017		31.03.2019/ 31.03.2018	
				млн. грн.	%	млн. грн.	%
виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння	3 226,0	3 109,1	3 267,0	-116,9	-3,6	157,9	5,1
побутової техніки	823,9	971,6	1 106,4	147,7	17,9	134,8	13,9
автомобілів	2,4	4,0	3,2	1,6	65,8	-0,8	-20,0
нерухомості	0,6	0,8	2,0	0,2	39,5	1,2	150,0
іншого майна	11,8	12,5	24,6	0,7	5,9	12,1	96,8
Всього	4 064,7	4 098,0	4 403,2	33,3	0,8	305,2	7,4

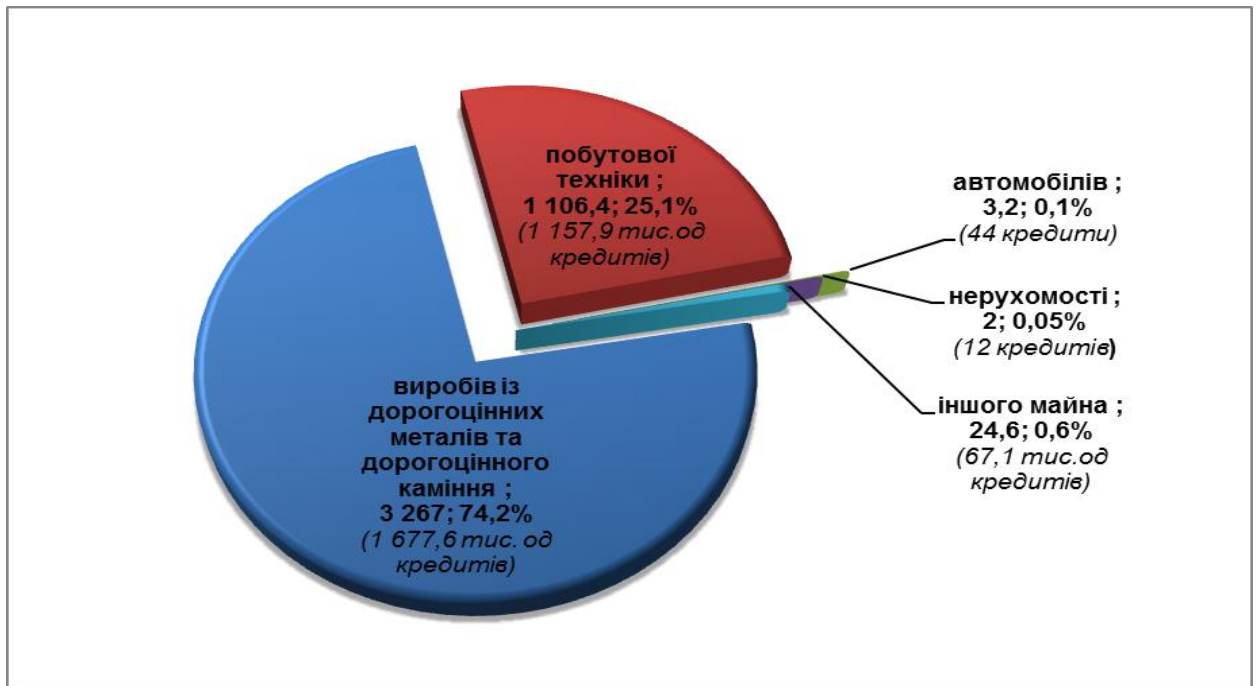

Рис. 5. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 31.03.2019

Найбільшу частку становлять кредити, надані під заставу виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння – 74,2% (3 267 млн. грн.). Фінансові кредити видані під заставу побутової техніки за I квартал 2019 року збільшились на 13,9% (134,8 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом 2018 року. Обсяг фінансових кредитів під заставу автомобілів зменшився на 20% (0,8 млн. грн.), а обсяг кредитів під заставу нерухомості продемонстрував збільшення у 2,5 рази (1,2 млн. грн.).

Динаміку обсягів виданих кредитів та середнього розміру кредиту зображено на рис. 6.

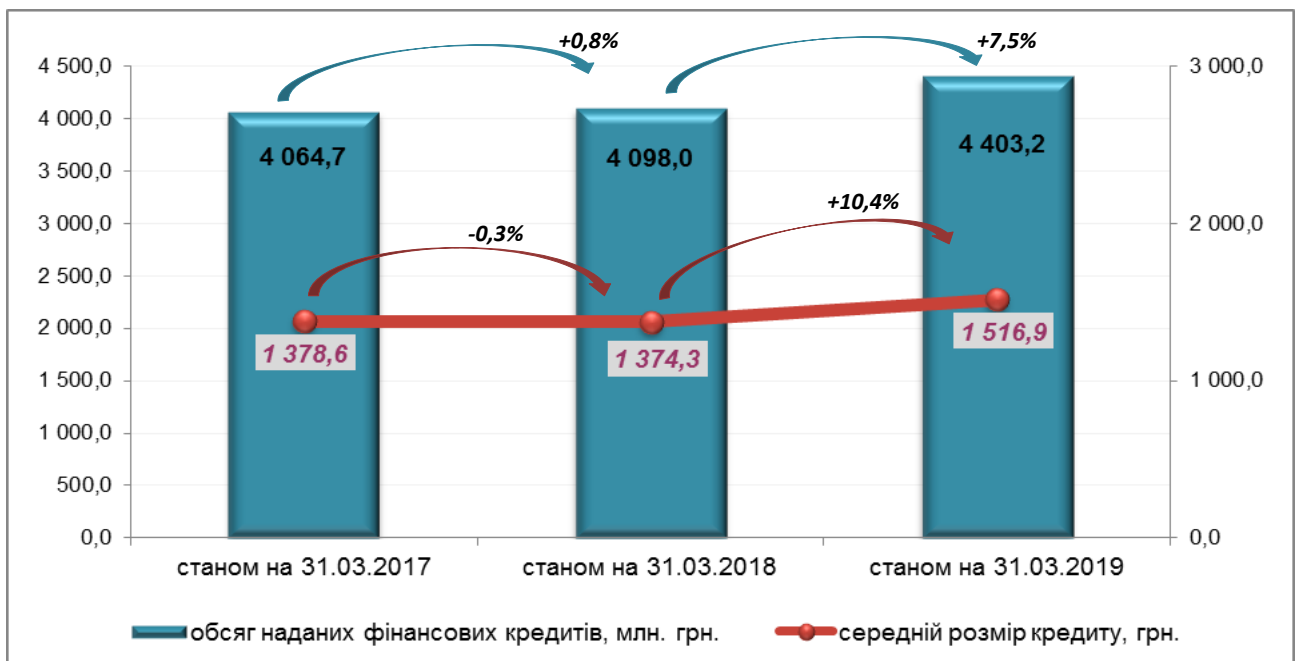

Рис. 6. Динаміка обсягів наданих фінансових кредитів та середнього розміру кредиту

Ломбарди залишаються одним із найбільш консервативних і стабільних фінансових інститутів для фізичних осіб – вони орієнтовані на видачу дрібних та короткострокових кредитів. Ломбарди надають фінансові кредити під заставу, середній розмір яких за I квартал 2019 року становить 1 516,9 грн. При збільшенні обсягу наданих фінансових кредитів на 7,5% середній розмір кредиту збільшився на 10,4 %.

Таблиця 4

Групування частки перших ломбардів (ТОР)
за обсягом наданих фінансових кредитів та їх активів станом на 31.03.2019

	Сума наданих фінансових кредитів під заставу		Активи за балансом	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
ТОР 3	1 265,6	28,7	875,4	23,0
ТОР 5	1 860,4	42,3	1 140,0	29,9
ТОР 10	2 848,1	64,7	1 890,4	49,6
ТОР 50	3 960,3	89,9	2 832,9	74,4
ТОР 100	4 246,7	96,4	3 276,6	86,0
Всього по ринку	4403,2	100	3808,2	100

Як свідчать дані таблиці 4 на 100 ломбардів, перших за обсягом наданих фінансових кредитів (ТОР 100), припадає 96,4 % від загального обсягу кредитів та 86% від загальних активів. При цьому, на частку 3 ломбардів, перших за обсягом наданих кредитів, припадає майже четверта частина від загального обсягу наданих кредитів та всіх активів ломбардів.

Статистичні дані свідчать про незначне зменшення загальних обсягів залучених коштів на 0,7% (на 1,3 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом 2018 року (до 174,2 млн. грн.). Розподіл джерел залучення ломбардами коштів на платній та безоплатній основі наведений у таблиці 5.

Таблиця 5

Інформація про джерела залучення коштів ломбардами

Показники	Станом на 31.03.2017		Станом на 31.03.2018		Станом на 31.03.2019	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, у тому числі:	179,8	100	175,5	100	174,2	100
від банків	67,3	37,4	61,2	34,9	43,3	24,9
від юридичних осіб (крім банків)	98,2	54,6	89,5	51,0	120,0	68,9
від фізичних осіб	14,2	7,9	24,8	14,1	10,9	6,2

Основним джерелом залучення коштів для ломбардів залишаються юридичні особи (крім банків). Так, обсяг залучених коштів від юридичних осіб (крім банків) порівняно з відповідним періодом минулого року збільшився на 17,9 в.п. (до 120,0 млн. грн.). Стала меншою частка коштів, залучених від банків – із 34,9% до 24,9%. Питома вага залучених коштів від фізичних осіб зменшилася на 7,9 в.п. (до 10,9 млн. грн.).